

*Με την παράκληση να δημοσιευθεί

Αθήνα, 08/04/2024

Δελτίο Τύπου

5ο Συνέδριο Επαγγελματικής Ασφάλισης Athenaeum InterContinental & LiveOn Expo Complex

Ένα πολυθεματικό συνέδριο με υψηλές επιδόσεις σε συμμετοχές και συμπεράσματα

Το κατεξοχήν θεσμικό σημείο αναφοράς όλων των εμπλεκόμενων φορέων και πρωταγωνιστών

Υψηλές επιδόσεις σε όρους συμμετοχής συνέδρων, περιεχομένου, επικοινωνίας και διεισδυτικότητας στην αγορά εργασίας καθώς και γόνιμα συμπεράσματα για την επιτάχυνση της αναπτυξιακής διαδικασίας του θεσμού της επαγγελματικής ασφάλισης στη χώρα μας, απέσπασε το **5ο Συνέδριο Επαγγελματικής Ασφάλισης #ocin24** που διοργάνωσε την Πέμπτη 4 Απριλίου 2024, στο ξενοδοχείο Athenaeum InterContinental η **Ελληνική Ένωση Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (ΕΛ.Ε.Τ.Ε.Α.)** σε συνεργασία με την **ethosEVENTS**, το οικονομικό & επιχειρηματικό portal banks.com.gr, το ασφαλιστικό περιοδικό InsuranceWorld και το portal insuranceworld.gr.

Τίτλος του φετινού συνεδρίου ήταν «Μετάβαση στο νέο θεσμικό περιβάλλον της Επαγγελματικής Ασφάλισης: Προκλήσεις και Προοπτικές», με στόχο την καταγραφή και αποκωδικοποίηση των τελευταίων εξελίξεων που έλαβαν χώρα το προηγούμενο έτος σε εγχώριο και ευρωπαϊκό επίπεδο στον θεσμό της επαγγελματικής ασφάλισης, αλλά και του εγχώριου συνταξιοδοτικού-ασφαλιστικού συστήματος γενικότερα.

Μέσα από πολυθεματικό πρόγραμμα, με 20+ παρεμβατικές ατομικές ομιλίες, 5 εξειδικευμένα θεματικά τραπέζια, 2 Fireside Chats και συνολικά 55 καταξιωμένους ομιλητές, που εκπροσώπησαν το σύνολο των εμπλεκόμενων φορέων και των 3 πυλώνων του Ασφαλιστικού μας Συστήματος, του πολιτικού κόσμου, της ακαδημαϊκής και επιχειρηματικής κοινότητας, αναλύθηκαν τα θέματα που θα απασχολήσουν τον κλάδο το επόμενο χρονικό διάστημα, έγινε μια ολιστική ενημέρωση για τις επερχόμενες εξελίξεις και καταγράφηκαν προτάσεις βελτίωσης του οικοσυστήματος της επαγγελματικής ασφάλισης για την περαιτέρω ανάπτυξη του 2ου πυλώνα στη χώρα μας.

Χαιρετίζοντας τους συμμετέχοντες στο Συνέδριο, ο CEO της ethosGROUP κ. **Κωνσταντίνος Ουζούνης**, ευχαρίστησε για την φετινή διοργάνωση και τόνισε την ιδιαίτερη αξία του φετινού διαλόγου για τα θέματα που αφορούν τον κλάδο, καθώς τα Τ.Ε.Α. είναι πυλώνας ανάπτυξης και στήριξης εργαζομένων, για να δώσει την σκυτάλη στον Πρόεδρο της Ελληνικής Ένωσης Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (ΕΛ.Ε.Τ.Ε.Α.) & Πρόεδρο του Ταμείου Επαγγελματικής Ασφάλισης Υπουργείου Οικονομικών (Τ.Ε.Α.-ΥΠ.ΟΙΚ.), Δρ. Χρήστο Νούνη, ο οποίος αφού ευχαρίστησε επίσης όλους τους συνεργάτες, χορηγούς και συμμετέχοντες, ανέπτυξε την ομιλία του.

Έμφαση στον 2^ο Πυλώνα

Ο Δρ. Χρήστος Νούνης αναφέρθηκε εισαγωγικά στην συμβολή της ΕΛ.Ε.Τ.Ε.Α. στο αναπτυξιακό άλμα που σημειώθηκε στον 2^ο Πυλώνα από το 2018 έως σήμερα, καθώς στο διάστημα αυτό συστάθηκαν τα 18 από τα 28 υφιστάμενα σήμερα Τ.Ε.Α. προαιρετικής ασφάλισης ή ποσοστό 64% του συνόλου, στα οποία τα εγγεγραμμένα μέλη προσεγγίζουν τους 222.671 εργαζόμενους στις 31.12.2023. Αναλύοντας τα πλεονεκτήματα για τους ενεργά ασφαλισμένους, στάθηκε στο σήμερα, καθώς τον Δεκέμβριο του 2023 ψηφίστηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο ο Νόμος 5078 του αρμόδιου Υπουργείου Εργασίας με σκοπό - βάσει του σχετικού άρθρου 1 αυτού - την συνολική αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που διέπει την προαιρετική επαγγελματική ασφάλιση, προκειμένου να διαμορφωθούν οι συνθήκες να αναπτυχθεί περαιτέρω ο 2^{ος} Πυλώνας Ασφαλιστικής Προστασίας, να ενισχυθεί το εισόδημα των μελλοντικών συνταξιούχων με συμπληρωματικές συνταξιοδοτικές παροχές και ταυτόχρονα να καλλιεργηθεί η κουλτούρα συνταξιοδοτικής αποταμίευσης στους ασφαλισμένους προς όφελος των ιδίων και συνολικά της εθνικής οικονομίας. «Εάν παραλείψουμε το γεγονός ότι χάθηκε πολύτιμος χρόνος τεσσάρων ετών για την θέση σε ισχύ ενός τέτοιου ολοκληρωμένου νομοθετήματος, η γενική εικόνα είναι ότι ο νέος νόμος κινείται προς την σωστή κατεύθυνση θεραπεύοντας προβληματικές και ενσωματώνοντας αρκετά εκσυγχρονιστικά στοιχεία που θεωρούνται κρίσιμης σημασίας για την ουσιαστική διεύρυνση του 2^{ου} Πυλώνα στην αγορά εργασίας και τον ασφαλιστικό χάρτη της χώρας» είπε ο κ. Νούνης. Κλείνοντας την ομιλία του, κάλεσε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, Πολιτεία, πολίτες και φορείς της αγοράς, να αναλάβουμε άμεσα δράση σχεδιάζοντας από κοινού στοχευμένες ενέργειες, ενημερωτικές πρωτοβουλίες και πολιτικές για την καλλιέργεια του συνταξιοδοτικού αλφαριθμητισμού και την εμπέδωση της αξίας της συνταξιοδοτικής αποταμίευσης μέσω των διαθέσιμων κεφαλαιοποιητικών μηχανισμών του ασφαλιστικού μας συστήματος, ήτοι του ΤΕΚΑ, των επαγγελματικών ταμείων και των ομαδικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων και κατέληξε ότι «ο θεσμός της επαγγελματικής ασφάλισης αποτελεί μία εμπειρικά δοκιμασμένη λύση διεθνώς».

Ένα πολυθεματικό πρόγραμμα

Θεσμική παρέμβαση μετά το χαιρετισμό του Προέδρου της ΕΛ.Ε.Τ.Ε.Α., έκανε ο Εκπρόσωπος του Προέδρου της Ελληνικής Κυβέρνησης, Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. **Πάνος Τσακλόγλου**. Ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης δήλωσε ότι σταδιακά «ερχόμαστε ολοένα και πιο κοντά στα ευρωπαϊκά πρότυπα», αναπτύσσοντας το σκεπτικό γύρω από την επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο. Απαιτείται εμπιστοσύνη και συναίνεση. Το στοίχημα της εμπιστοσύνης είναι κορυφαίο και για την επαγγελματική ασφάλιση και αποτελεί την λυδία λίθο της βιωσιμότητας. Στόχος μας είναι η μεγαλύτερη κάλυψη του πληθυσμού από το δεύτερο πυλώνα», ανέφερε, μεταξύ άλλων ο κ. Τσακλόγλου, καταλήγοντας ότι η «η κυβέρνηση στηρίζει το θεσμό της Επαγγελματικής Ασφάλισης».

Ακολούθησε η ομιλία της Υποδιοικήτριας της Τράπεζας της Ελλάδος κας **Χριστίνας Παπακωνσταντίνου**, η οποία αναφέρθηκε στο πλεονέκτημα του νόμου «που δίνει την δυνατότητα σύστασης πολλαπλών ταμείων και από μικρούς εργοδότες, με αρμόδια εποπτική αρχή την ΤτΕ», η οποία θα έχει και συμβουλευτικό χαρακτήρα.

Στη συνέχεια, η κα **Βασιλική Λαζαράκου**, Διδάκτωρ Νομικής, Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, Μέλος Δ.Σ. ESMA & IOSCO, μίλησε για τις κυριότερες αλλαγές που αφορούν στην «ίδρυση και σύσταση των πολυεργοδοτικών Ταμείων», διευκρινίζοντας τις δύο σημαντικές προκλήσεις, τον κανονισμό γνωστοποιήσεων αειφορίας των ταμείων, καθώς και τον «κανονισμό DORA», που αφορά στο κοινό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων.

Ακολούθως, η κα **Ευφροσύνη Ε. Κουσκουνά**, BSc, MSc, Fellow of Hellenic Actuarial Society (FHAS), Πρόεδρος Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, μίλησε για τον Ν.5078 που «επιφέρει αλλαγές σχετικά με μακροχρόνια αιτήματα της αγοράς». Ο νόμος συντηρεί την πραγματική συνετή εποπτεία, όπως είπε η κα Κουσκουνά, και μεταξύ άλλων, ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την επάρκεια κεφαλαίων και τη συμμόρφωση των ταμείων στους κανονισμούς.

Τη θέση του ΣΕΒ μετέφερε η κα **Κατερίνα Δασκαλάκη**, Διευθύντρια Τομέα Εργασιακών Σχέσεων ΣΕΒ, η οποία τόνισε ότι μια αποτελεσματική στρατηγική για την μακροχρόνια βιωσιμότητα του ελληνικού κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος θα πρέπει να αξιοποιεί και τους τρεις πυλώνες και να ευθυγραμμίζεται με τις σύγχρονες τάσεις που κυριαρχούν σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο. Παράλληλα, όμως, θα πρέπει να αντιμετωπίζει μία σειρά από κοινωνικά δεδομένα και κρίσιμα ζητήματα πολιτικής, όπως η σχέση συντάξεων με τη διαγενεακή δικαιοσύνη και το δημογραφικό πρόβλημα.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η οικονομική ανταποδοτικότητα και βιωσιμότητα του φορολογικού και ασφαλιστικού συστήματος, καθώς και η συνταξιοδοτική δικαιοσύνη, πρέπει να μειωθούν να μειωθούν η υψηλή φορολογία της εργασίας και το επίπεδο των ασφαλιστικών εισφορών στη χώρα μας, τα οποία συνεχίζουν να συρρικνώνουν το πραγματικά διαθέσιμο εισόδημα των εργαζομένων, να επιβαρύνουν το μη μισθολογικό κόστος και να δρουν,

συνεπώς, ως αντικίνητρο για τη συνταξιοδοτική αποταμίευση των εργαζομένων. Παράλληλα, πρέπει να εκλογικευτεί η έντονη προοδευτικότητα των φορολογικών συντελεστών.

Την ενότητα αυτή ολοκλήρωσε με την ομιλία του ο κ. **Άγγελος Στεργίου**, Καθηγητής της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ, Διευθυντής του νομικού περιοδικού ΔτΚΑ, ο οποίος τόνισε ότι τα Τ.Ε.Α. δεν πρέπει να έχουν την μεταχείριση ενός κρατικού προσώπου. «Χωρίς ευνοϊκή φορολόγηση θα μειωθεί ο χώρος της επαγγελματικής ασφάλισης. Θα έπρεπε να υπήρχε ένα ανώτατο ποσό φοροαπαλλαγής. Ατόπημα, η εξίσωση των ομαδικών ασφαλιστηρίων με τα Τ.Ε.Α. -τα Τ.Ε.Α. είναι κοινωνικά Ταμεία, δεν είναι ασφαλιστικές επιχειρήσεις, είναι λάθος να τα βλέπετε έτσι».

Κατεξοχήν θεσμικό σημείο αναφοράς

Στο Panel I με τίτλο «Αξιολόγηση επάρκειας τελευταίων συνταξιοδοτικών μεταρρυθμίσεων για την ενίσχυση του Ελληνικού Ασφαλιστικού Συστήματος με κεφαλαιοποιητικά στοιχεία. Δημογραφικές και Διαρθρωτικές Προκλήσεις για τη μελλοντική βιωσιμότητα του συστήματος συντάξεων», με συντονιστή τον κ. **Σταύρο Θωμαδάκη**, Ομότιμο Καθηγητή Χρηματοοικονομικής Επιστήμης του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, συμμετείχαν σημαντικοί εκπροσώπων της ακαδημαϊκής κοινότητας. Ο κ. **Παναγιώτης Τσακλόγλου**, Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης εξήγησε την ανάγκη δημιουργίας των Τ.Ε.Α. και μίλησε για την αναπτυξιακή προοπτική τους μέσα από επενδύσεις. Ο κ. **Νίκος Βέττας**, Καθηγητής Οικονομικών του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών πήρε τη σκυτάλη από τον κ. Τσακλόγλου και συνέδεσε την ανάπτυξη των Τ.Ε.Α. με τα κίνητρα ώστε «ένα μεγάλο κομμάτι της γκρίζας οικονομίας να ασπρίζει», όπως είπε χαρακτηριστικά ενώ στάθηκε και στην διασύνδεση των εισφορών και των συντάξεων. Ο κ. **Τάσος Γιαννίσης**, Ομότιμος Καθηγητής Οικονομικών του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών στην τοποθέτησή του στάθηκε σε μακροοικονομικά στοιχεία για την εξέλιξη του πληθυσμού στην Ευρώπη και Ελλάδα και ο κ. **Μιλτιάδης Νεκτάριος**, Ομότιμος Καθηγητής Ασφάλισης του Τμήματος Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιώς, στάθηκε στα τρία επίπεδα οργάνωσης για τις συντάξεις. Ο κ. **Γαβριήλ Αμίσης**, Καθηγητής Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλειας & Διευθυντής Ερευνητικού Εργαστηρίου Κοινωνικής Διοίκησης, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής τόνισε ότι «ο θεσμός των Τ.Ε.Α. δεν πρέπει να συγχέεται με τον πρώτο πυλώνα ούτε με τον τρίτο. Είναι μια πρωτοβουλία των κοινωνικών εταίρων ώστε να καλύψουν συμπληρωματικά ασφαλιστικούς κινδύνους.» και η κα **Αλεξάνδρα Τραγάκη**, Καθηγήτρια Οικονομικής Δημογραφίας του Τμήματος Γεωγραφίας του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου, δήλωσε χαρακτηριστικά ότι «η βασική δημογραφική εξέλιξη που αντιμετωπίζει η χώρα είναι η δημογραφική γήρανση. Αντίθετα με το πως παρουσιάζεται αυτή η γήρανση δεν είναι η μετάβαση από ένα στατικό περιβάλλον σε άλλο.»

Μια γόνιμη συζήτηση σε μία περίοδο κομβικής σημασίας

Στο Fireside Chat I με τίτλο «Τα ευρωπαϊκά συνταξιοδοτικά συστήματα και οι δίδυμες προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής και της γήρανσης», ο Καθηγητής & Διευθυντής Έρευνας στην ESSCA Grande École και Πρόεδρος της Επενδυτικής Επιτροπής της ΑΕΔΑΚ Ασφαλιστικών Οργανισμών **Δρ. Πάνος Ξυδώντας** είχε ένα πολύ ενδιαφέρον τετ α τετ με τον **Yannick Malevergne**, Professor of Finance, Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne, Deputy Director, École de management de la Sorbonne (EMS).

Ο κ. **Malevergne** αναφέρθηκε στις δημογραφικές προκλήσεις των επόμενων χρόνων καθώς και τον οικονομικό αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής, θέτοντας το ερώτημα εάν «είναι οικονομικά πιο αποτελεσματικό να αποεπενδύσεις από τα ορυκτά καύσιμα ή να επενδύσεις στην πράσινη οικονομία», εξηγώντας ότι η λύση είναι η καινοτομία, η οποία όμως συνδέεται με υψηλό κόστος και υψηλό ρίσκο, όπως ανέφερε χαρακτηριστικά.

Στη συνέχεια, ο κ. **Κρις Αίσωπος**, Πρόεδρος Δ.Σ., Ένωση Θεσμικών Επενδυτών (Ε.Θ.Ε.) παρουσίασε στοιχεία έρευνας τονίζοντας ότι ο ρυθμός ανάπτυξης των ταμείων είναι μικρός και σε σχέση με χώρες του ΟΟΣΑ είμαστε τελευταίοι. Κάτι φταίει. «Ως πρόεδρος της Ένωσης Θεσμικών Επενδυτών πρέπει να πω ότι μια δεκαετία ποτέ δεν λείπει ψέματα. Αυτό που είναι εμφανές είναι ότι οι διαχειριστές έχουν δημιουργήσει υπεραξία στην περιουσία των ταμείων. Τα περισσότερα ταμεία στην Ελλάδα έχουν μεγάλη έκθεση σε ομόλογα και έντοκα γραμμάτια χωρών της ευρωζώνης. Οι αποδόσεις είναι σε καλύτερο risk-return και τονίζω την καλή δουλειά που γίνεται στη διαχείριση της περιουσίας των ταμείων. Το 2022 ήταν δύσκολο έτος καθώς δεν υπήρχε πουθενά καταφύγιο, αλλά η Ελλάδα κατάφερε να βρísκεται κάπου στη μέση της κατάταξης των αποδόσεων. Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι η διαχείριση είναι σε καλά χέρια και ένας από τους παράγοντες που δεν μπορεί να εξηγήσει γιατί έχουμε χαμηλή ανάπτυξη, δεν βρísκεται στους διαχειριστές. Ίσως πρέπει να στραφούμε σε αιτίες όπως το χαμηλό διαθέσιμο εισόδημα, έλλειψη ασφαλιστικής συνείδησης, χαμηλός αλφαριθμητισμός, εκεί να δώσουμε έμφαση γιατί τι φταίει και πως θα βελτιωθεί η κατάσταση», ανέφερε στην ομιλία του ο κ. Αίσωπος.

Ακολούθως, ο κ. **Σταύρος Κωνσταντάς**, Διευθυντής, Διεύθυνση Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης, Τράπεζα της Ελλάδος, πραγματοποίησε ομιλία με θέμα «Εποπτεία Τ.Ε.Α. από Τράπεζα της Ελλάδος», στην οποία – μεταξύ άλλων – ανέφερε ότι «θα ασκήσουμε την εποπτεία λαμβάνοντας υπόψη τον κοινωνικό τους ρόλο και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά

τους». Σε άλλο σημείο της ομιλίας του, ο κ. Κωνσταντάς στάθηκε και στον κανονισμό DORA, που επιβάλλει στα Ταμεία να διαχειρίζονται αποτελεσματικά όλους τους κινδύνους και να εφαρμόζουν πολιτικές δοκιμών. «Η ΤτΕ θα σταθεί από το 1/1/25 αρωγός στην ανάπτυξη των Ταμείων στην Ελλάδα κατά την πρότυπα των άλλων ευρωπαϊκών χωρών», είπε.

Ομιλητής ήταν και ο κ. **Νίκος Μηλαπίδης**, Γενικός Γραμματέας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ο οποίος μέσω διαδικτύου ανέπτυξε την ομιλία του με θέμα «Η εφαρμογή του ν.5078/23 και τα επόμενα βήματα». «Αν αναπτυχθεί ο δεύτερος πυλώνας ασφάλισης θα συγκλίνουμε με τις Ευρωπαϊκές χώρες» ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Μηλαπίδης και τόνισε ότι κοινός σκοπός όλων η μείωση της γραφειοκρατίας και η ανάπτυξη του θεσμού αλλά η εξασφάλιση των δικαιωμάτων των ασφαλισμένων.

Τη σκυτάλη πήρε ο κ. **Γεώργιος Κεντούρης**, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος, AoN Solutions Greece. Στην ομιλία του με θέμα «Εναρμόνιση νομικού πλαισίου λειτουργίας Ομαδικών Ασφαλιστηρίων & ΙΕΣΠ Τ.Ε.Α. – η Ευρωπαϊκή εμπειρία», ο κ. Κεντούρης ανέφερε ότι «Μετά από 20 χρόνια λειτουργίας ήρθε ο νόμος 5078 του 2023 για να εκσυγχρονίσει το φορολογικό και νομικό πλαίσιο επί του οποίου λειτουργούν τα Τ.Ε.Α. Εφαρμόστηκαν η ενιαία εποπτεία, τα πολυεργοδοτικά ταμεία, ρύθμιση ελάχιστων προϋποθέσεων λήψης παροχής, έχουμε ευελιξία στον τρόπο λήψης της συνταξιοδοτικής παροχής και κίνητρα για να υπάρξει απόδοση της παροχής, εφάπαξ και περιοδικές καταβολές» είπε. Συνεχίζοντας, ο κ. Κεντούρης τόνισε: «Έχουμε ένα καινούργιο φορολογικό πλαίσιο που δίνει κίνητρα για μακροχρόνια συμμετοχή και επένδυση και λύσεις παροχής με τη μορφή παροδικών καταβολών. Τέλος έχουμε εναρμόνιση του φορολογικού πλαισίου για συμμετοχή των ομαδικών συνταξιοδοτικών στον 2ο πυλώνα, Το ερώτημα που ανακύπτει είναι κατά πόσο τελικά μπορεί να λειτουργήσει μια ελεύθερη αγορά συλλογικών ομαδικών συνταξιοδοτικών προγραμμάτων χωρίς πλήρη εναρμόνιση φορολογικού και νομικού πλαισίου. Οι αναγκαίες ρυθμίσεις πλήρους εναρμόνισης πρέπει να γίνουν.», κατά τον κ. Κεντούρη.

Η άποψη των εκπροσώπων της ασφαλιστικής αγοράς

Εκπροσωπώντας το Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνών και τον πρόεδρό του κ. Γιάννη Χατζηθεοδοσίου, ο κ. **Γεώργιος Καραβίας**, Εκπρόσωπος Προέδρου του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών (Ε.Ε.Α.), Μέλος Δ.Σ., Ε.Ε.Α. & CEO Karavias Underwriting Agency μίλησε από το βήμα του 5ου Συνεδρίου Επαγγελματικής Ασφάλισης #ocin24. Στην αρχή της ομιλίας του αναφέρθηκε στις δράσεις του ΕΕΑ για την ανάδειξη των ευκαιριών και κινήτρων που θα

βοηθήσουν στην ανάπτυξη επενδύσεων, μικρών και μεγάλων. «Και φυσικά στηρίζουμε την ασφαλιστική μεταρρύθμιση στη χώρα. Μέσα από την τεχνογνωσία μας καταθέσαμε προτάσεις για θέματα που αφορούν το σύνολο της ασφαλιστικής αγοράς». Σχετικά με τα Τ.Ε.Α., είπε ότι «αποτελούν πεδίο ευρείας εξειδίκευσης έναν νέο τομέα υψηλών απαιτήσεων διαχείρισης και εφαρμογής αυστηρών κανόνων». Παρόλο που έχουν νομοθετηθεί από το 2002, τα Τ.Ε.Α. είναι ακόμα στην αρχή τους, είπε ο κ. Καραβίας και πρόσθεσε την εκτίμησή του πως «η ανάπτυξη των Τ.Ε.Α. είναι μονόδρομος, εάν οι συνταξιούχοι θέλουν να εξασφαλίσουν το οικονομικό τους μέλλον». Ζήτησε δε, να υπάρχει σύμπλευση «όλων και για τον συντονισμό αποφάσεων και ενεργειών προκειμένου να καλυφθεί ο χαμένος χρόνος».

Μία ενδιαφέρουσα παρουσίαση έκανε ο κ. **Μιχάλης Τζωρτζωρής**, Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελλήνων Μεσιτών Ασφαλίσεων (ΣΕΜΑ) και Πρόεδρος της Ένωσης Ασφαλιστικών Διαμεσολαβητών Ελλάδος (ΕΑΔΕ). «Εμείς ασχολούμαστε με τον 3ο πυλώνα. Θεωρώ όλους τους πυλώνες συμπληρωματικούς, καθώς ο καθένας κάτι έχει να προσφέρει. Η ομιλία μου είναι επηρεασμένη από τον Λάρι Φινκ, πρόεδρο της Blackrock ο οποίος έχει από καιρό ανοίξει την συζήτηση για το θέμα της σύνταξης. Η σκέψη μου αυτή εδράζεται στο γεγονός ότι ένας οικονομολόγος, παγκόσμιας κλάσης, προειδοποιεί ότι κάνουμε πολύ λίγα για την μακρομέρευση και το βιοτικό επίπεδο. Το μήνυμα των ΗΠΑ ότι εάν συνεχίσει η εξέλιξη με αυτόν τον ρυθμό σε 10 χρόνια, η κατάσταση δεν θα είναι διαχειρίσιμη ούτε για τους Αμερικανούς. Φανταστείτε εμάς που δεν μπορούμε να ανταποκριθούμε. Ως Έλληνες δεν έχουμε κουλτούρα αποταμίευσης. Υπολειπόμαστε από τον ευρωπαϊκό μ.ο. Κάνουμε αρνητικό ρεκόρ. Ως προηγμένη χώρα έχουμε και τους 3 πυλώνες. Ξέρουμε ότι βασική διαφορά είναι το σύστημα. Διανεμητικό σημαίνει ότι δεν γίνεται αποταμίευση. Το πρόβλημα είναι η έλλειψη κουλτούρας. Το μήνυμά μου είναι να μάθουμε όλοι να αποταμιεύουμε». Και συνέχισε: «Όπως προκύπτει από την ανάλυση, με το πέρας των ετών ο πληθυσμός (ηλικία σύνταξης) μεγαλώνει ραγδαία, αυξάνονται οι υπερήλικες, μειώνονται οι νέοι έως 24 ετών, ενώ παρατηρείται πρόβλημα υπογεννητικότητας» ανέφερε χαρακτηριστικά.

Σύνδεση και από Βραζιλία

Μετά το διάλειμμα, εξαιρετικό ενδιαφέρον είχε το Panel III με θέμα «Η προστιθέμενη αξία της επαγγελματικής ασφάλισης στην αγορά» κατά τη διάρκεια του 5ου Συνεδρίου Επαγγελματικής Ασφάλισης. Συντονιστής ήταν ο κ. **Χρήστος Κώνστας**, Δημοσιογράφος, Head of Content, ethosMEDIA και ομιλητές οι κ.κ. **Γιάννης Καντώρος**, Διευθύνων Σύμβουλος, Όμιλος Interamerican, **Γρηγόρης Καρέλος**, General Manager South-East Europe, Kenvue, Πρόεδρος, Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Φαρμάκων Ευρείας Χρήσης (ΕΦΕΧ), Πρόεδρος, Τ.Ε.Α. Johnson &

Johnson, **Γεώργιος Γεωργακόπουλος**, Managing Director, Global Head of Servicing της Intrum, Πρόεδρος Δ.Σ. του Τ.Ε.Α. Intrum, και **Χαράλαμπος Κατσιπουλάκης**, Οικονομικός Διευθυντής, Tsakos Shipmanagement S.A. & Πρόεδρος, Τ.Ε.Α. Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων Ομίλου Τσάκου & Συνεργατών.

Ο κ. **Γιάννης Καντώρος**, σχετικά με τη σχέση Τ.Ε.Α. και ομαδικών ασφαλιστικών προγραμμάτων τόνισε ότι δρουν συμπληρωματικά. «Για παράδειγμα, εμείς έχουμε και τα δύο. Το Τ.Ε.Α. μας είναι από τα πρώτα που ιδρύθηκαν, έχει μεγάλη συμμετοχή από τους εργαζομένους. Οι μακροπρόθεσμες συνταξιοδοτικές ανάγκες είναι τεράστιες, λαμβάνοντας υπόψη το κύμα ακρίβειας στην Ελλάδα. Πρέπει να καταλάβουμε ότι μια μεγάλη μερίδα των συνταξιούχων θα βρεθεί στα όρια της ανέχειας αν δεν κάνουμε κάτι. Όσα περισσότερα όπλα αποταμίευσης έχουμε τόσο πρέπει να τα χρησιμοποιούμε. Ο νόμος έχει κάποια θετικά, αλλά βάζει και κάποια όρια στο ποσό που πρέπει κάποιος να αποταμιεύει. Ως χώρα, έχουμε μηδενική παράδοση καλών συνταξιοδοτικών προγραμμάτων, πρέπει όλα τα εργαλεία να δουλεύουν παράλληλα. Ελπίζω στο μέλλον πράγματα που μπορούν, να βελτιωθούν, έτσι ώστε να ενθαρρυνθεί η συνταξιοδοτική αποταμίευση.

Ο κ. **Γρηγόρης Καρέλος** στην δική του τοποθέτηση είπε: «Ως εργαζόμενος βίωσα το 2010 τη διαδικασία να φτιάξουμε το νέο μας ταμείο. Τότε είχαμε πάθει ένα μεγάλο θετικό σοκ. 14 χρόνια μετά, είναι σχεδόν καθολική η συμμετοχή και εξαιρετική διαχείριση του funding του ταμείου. Το σημαντικό είναι ότι σου δίνει μια αίσθηση διαφορετικού δεσίσματος, πιο μακροπρόθεσμου με την εταιρεία. Πήραμε το ρίσκο πριν 14 χρόνια και τα καταφέραμε, όντας πρωτοπόροι στην ελληνική αγορά. Το ταξίδι με τη νέα νομοθεσία το βιώσαμε πολύ άσχημα. Πρακτικά σήμαινε ότι δεν υπάρχει κίνητρο για την εταιρεία και τον εργαζόμενο να διατηρήσει ένα Τ.Ε.Α. Υπήρχε υποβάθμιση από τον αρχικό νόμο όσον αφορά τα κίνητρα να συμμετάσχουμε στο Τ.Ε.Α. Υπάρχουν πράγματα που δεν έχουν λογική, όπως π.χ. το όριο αποταμίευσης που τέθηκε. Αυτά τα σημεία χρήζουν σημαντικής βελτίωσης. Το governance επίσης διέπεται από ένα από τα πιο αυστηρά πλαίσια». Στην παρέμβασή του, ο κ. **Γεωργακόπουλος** είπε: ο κλάδος μας είναι εδώ και θα είναι για πολύ καιρό. Επειδή ο χρηματοπιστωτικός κλάδος είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστικός, θέλαμε ένα δυνατό εργαλείο διακράτησης. Ως προς τα προβλήματα που ανέκυψαν στην αρχή, ένα σημαντικό ζήτημα ήταν ότι οι συνάδελφοι έπρεπε να καταλάβουν περί τίνος πρόκειται. Έκανε μεγάλη διαφορά η συνεργασία που είχαμε από το σύνολο των εργαζομένων. Και συνέχισε: «Πρόκειται για ένα υγιές, μεγάλο ταμείο, με καλό ισολογισμό. Δημιουργήσαμε πιο στέρεες βάσεις με τους συναδέλφους μας. Ωστόσο κάποια στιγμή θεωρήθηκε ότι ο θεσμός χρησιμοποιήθηκε με τρόπο που σε κάποιες περιπτώσεις είχε χαρακτήρα φοροαποφυγής. Το νέο νομοθετικό πλαίσιο επιβάλλει μια πιο μακροπρόθεσμη οπτική για τα Τ.Ε.Α. και φεύγει και από την σχεδόν μηδενική φορολόγηση. Δημιουργείται ένα πλαίσιο που μας δίνει καλύτερη νομιμοποίηση.

Στην πράξη σήμερα αντιμετωπίζουμε προσδοκίες συναδέλφων να συνδεθεί το νέο πλαίσιο με το προηγούμενο. Σε αυτό χρειάζεται μια νέα επικοινωνία για να αποδείξουμε ότι βρισκόμαστε σε ένα καλό σημείο. Συνεχίζουμε να έχουμε εισφορές και εθελοντικές εργατικές εισφορές. Όσον αφορά στο μέλλον θεωρώ ότι είμαστε σε ένα κομβικό σημείο καθώς έχουμε την μακροπρόθεσμη μεγάλη ανάγκη για εθελοντικές εργατικές εισφορές. Επειδή ζούμε όλο και περισσότερο, αυτή η ανάγκη θα επιτείνεται. Από την άλλη, ο θεσμός είναι νέος, χρειάζεται περαιτέρω βοήθεια και έχει προοπτική να πετύχει. Είναι κομβικό να μπορέσουμε να επικοινωνήσουμε στα μέλη μας τα πλεονεκτήματα».

Μια διαφορετική παρουσίαση έκανε ο κ. **Κατσιπουλάκης**, μέσω απευθείας σύνδεσης από τη Βραζιλία, εκεί όπου βρισκόταν ο Έλληνας καπετάνιος του πλοίου Brazil 2014, μαζί με τα μέλη πληρώματος. «Είμαστε ένα πλήρωμα από την Ελλάδα, τις Φιλιππίνες, την Ουκρανία, τη Ρωσία όλοι μας αγκαλιάσαμε με ενθουσιασμό την έλευση του ταμείου. Είμαστε κι εμείς μισθωτοί, είμαστε ικανοποιημένοι όταν ο κόπος μας έχει κερδοφορία και η εταιρεία μας να έχει ανάπτυξη. Το θέμα του ταμείου ήταν πριν από μια πενταετία για εμάς κάτι καινοτόμο. Είναι ένα λειτουργικό ταμείο με πάνω από 1800 μέλη. Υποδεχτήκαμε το ταμείο με χαρά και ενθουσιασμό, ειδικά οι αξιωματικοί. Στο ευρύτερο πλαίσιο των πληρωμάτων υπήρχε μια επιφυλακτικότητα. Αλλά στο πρόσωπο του καπετάνιου υπήρχε εμπιστοσύνη. Το διατυμπανίζαμε και το διαφημίζαμε σε όλα μας τα πληρώματα αλλά τους τελευταίους μήνες αυτό που έγινε με τον νέο νόμο, μας «φρενάρισε». Ελπίζουμε ότι αυτή η «αστοχία της στιγμής» θα διορθωθεί από την ίδια την κυβέρνηση. Ξαφνικά δεχόμαστε μια πολύ υψηλή φορολογία» είπε ο καπετάνιος.

Παρεμβάσεις από όλους τους πρωταγωνιστές της αγοράς

Από την αρχή έως την κορύφωσή του, το 5ο Συνέδριο Επαγγελματικής Ασφάλισης συνεχίστηκε με υψηλού επιπέδου συμμετοχές και παρεμβάσεις από πρωταγωνιστές της αγοράς, ακαδημαϊκούς, επιχειρηματίες και στελέχη που συμμετείχαν με ατομικές ομιλίες καθώς και σε panels, γεγονός που κράτησε αμείωτο το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων.

«Η Τραπεζοασφαλιστική αγορά με έμφαση στην αποταμίευση» τέθηκε στο επίκεντρο της ομιλίας του κ. **Βασίλη Παναγιωτίδη**, Ανώτερου Διευθυντή της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών στο πλαίσιο του συνεδρίου #ocin24 που διοργάνωσαν η Ελληνική Ένωση Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (ΕΛ.Ε.Τ.Ε.Α.) και η ethosEVENTS. Με τη διαπίστωση ότι την τελευταία πενταετία το bancassurance γνωρίζει άνθιση ξεκίνησε την ομιλία του ο κ. Παναγιωτίδης. «Σε συνεργασία με τις ασφαλιστικές εταιρείες προσφέρουμε ασφαλιστικές λύσεις σε τρεις κύριους κλάδους: Ασφαλίσεις Ζωής, Ασφαλίσεις Υγείας και Γενικών Ασφαλίσεων», διανέμοντάς τα ως

διαμεσολαβητές». Από το 2021, σύμφωνα με τον κ. Παναγιωτίδη, η Ένωση είχε αποφασίσει να ασχοληθεί περισσότερο θεσμικά με το **bankassurance** με βάση 6 σημεία παρακολούθησης:

1. Ζητήματα νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου
2. Digital transformation των τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων
3. Αναβάθμιση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών
4. Εκπαίδευση προσωπικού
5. Διεθνείς βέλτιστες πρακτικές
6. Συλλογή στατιστικής πληροφόρησης.

Σε αυτόν τον τομέα διαπιστώσαμε ότι «τα προγράμματα δημιουργίας κεφαλαίου που ήταν συνδεδεμένα με επενδύσεις, συνιστούσαν το 2023 το 78% του συνολικού χαρτοφυλακίου του bancassurance. Το 2021 και το 2022 τα ποσοστά ήταν 79% και 78,5%, σχεδόν τα ίδια».

Και συνέχισε: «Σε κάθε περίπτωση αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι τα αποταμιευτικά ασφαλιστικά προϊόντα που διανέμουν τα τραπεζικά ιδρύματα αποτελούν την μερίδα του λέοντος, με κεφάλαιο πάνω από 1 δις ευρώ – εξαιρουμένων των ομαδικών και συνταξιοδοτικών προγραμμάτων». Έμφαση, σύμφωνα με τον **Ανώτερο Διευθυντή της ΕΕΤ** δίνεται το τρέχον έτος στην αύξηση νέας παραγωγής αυτών των αποταμιευτικών προγραμμάτων και στην επέκταση διανομής τους μέσω ψηφιακών καναλιών. «Θεσμικά μας απασχολεί η εξέλιξη του retail investment package και στις αλλαγές που θα φέρει στην IDD», είπε μεταξύ άλλων ο Παναγιωτίδης.

Στην δική του ομιλία, ο κ. **Νικόλαος Δ. Φίλιππας**, Πρόεδρος και Ιδρυτής του Ινστιτούτου Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού, Καθηγητής Χρηματοοικονομικής του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Πειραιώς, συμμετείχε στο 5ο Συνέδριο Επαγγελματικής Ασφάλισης με ομιλία του με θέμα «Χρηματοοικονομικός αλφαριθμητισμός και χρηματοοικονομικό άγχος». «Για όλα τα χρηματοοικονομικά προϊόντα θα πρέπει να αλλάξει ο τρόπος που πωλούνται στους επενδυτές. Δεν το βλέπουμε ολιστικά, πρέπει να φέρουμε στην επιφάνεια νέες έννοιες, όπως χρηματοοικονομική ασφάλεια, χρηματοοικονομική ευημερία, ανεξαρτησία και ελευθερία», είπε ο κ. Φίλιππας. Και συνέχισε: «Όλα τα αποταμιευτικά σχήματα οδηγούν στη μείωση του χρηματοοικονομικού άγχους. Δεν έχουμε συνειδητοποιήσει τις επιπτώσεις του χρηματοοικονομικού άγχους ιδιαίτερα σε όσους ζουν στον δυτικό κόσμο. Οι λόγοι που μπορούν να πυροδοτήσουν αυτό το συναίσθημα μπορεί να είναι πολλοί, μερικοί εξ αυτών είναι η απώλεια εργασίας, οι έκτακτες δαπάνες υγείας, η εξέλιξη του χρέους μιας χώρας». Δημιουργείται έτσι ένας φαύλος κύκλος που αδυνατούμε να τον σπάσουμε. Στη συνέχεια ο κ. Φίλιππας παρουσίασε ενδιαφέροντα ευρήματα από μελέτες στις ΗΠΑ και κατέληξε ότι «η πώληση των ασφαλιστικών πρέπει να γίνεται, δίνοντας έμφαση στην ολιστική ευημερία και εικόνα του ανθρώπου».

Τρεις σκέψεις και δύο μεγάλες τάσεις υπό το πρίσμα της φιλοσοφικής διάστασης της Αποταμίευσης επεσήμανε στην ομιλία του ο κ. **Κωνσταντίνος Ζανετόπουλος**, Strategic Advisor, Head of CSR, Accenture Greece, στο πλαίσιο του 5ου Συνεδρίου Επαγγελματικής Ασφάλισης. Οι 3 σκέψεις σχετικά με την αποταμίευση αφορούν:

1. Η αποταμίευση/επένδυση είναι μια πράξη που σχετίζεται κυρίως με τον χαρακτήρα μας και η διαδικασία πώλησης είναι πολύπλοκη
2. Επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από τη συλλογική συμπεριφορά
3. Χρειάζεται κίνητρα και πρακτικές ευκολίες (π.χ. Τ.Ε.Α.).

Οι τάσεις που σχετίζονται με αυτές είναι το ζήτημα του δημογραφικού και η αύξηση του προσδόκιμου ζωής.

Στη διάρκεια της ομιλίας του, ο κ. **Ζανετόπουλος** έθεσε ερωτήματα όπως «γιατί αποταμιεύουμε;», «έχει σχέση το ζήτημα της αποταμίευσης με την εθνότητα;», «το επάγγελμα κάποιου, επηρεάζει το πώς ή εάν αποταμιεύει;». Επιπλέον, συνέδεσε την έννοια της αποταμίευσης με τη θρησκεία. «Αναφέρεται κάπου στην Ορθοδοξία η έννοια της αποταμίευσης; Η Ορθοδοξία μιλά για την ελεημοσύνη, τη συμπόνια, την διανομή του πλούτου, δεν αναφέρει κάτι για την αποταμίευση. Στον Προτεσταντισμό, είναι έντονη η έννοια της ατομικής ευθύνης και της επιλογής, αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό και πρέπει να το έχουμε στο μυαλό μας». Στην εξαιρετικά ενδιαφέρουσα ομιλία του, ο κ. Ζανετόπουλος ανέφερε ότι η φιλοσοφία της αποταμίευσης και της επένδυσης σχετίζονται με τον τρόπο που θέλουμε να ζήσουμε τη ζωή μας.

Τα οφέλη στο εργασιακό περιβάλλον

«Η συμμετοχή του Δ.Α.Α. στον 2ο Πυλώνα Ασφάλισης. Κίνητρα και οφέλη στο εργασιακό περιβάλλον από την ίδρυση και λειτουργία επαγγελματικού ταμείου» ήταν το θέμα του Fireside Chat II που διεξήχθη στο πλαίσιο του 5ου Συνεδρίου Επαγγελματικής Ασφάλισης.

Συντονιστής ήταν ο κ. **Χρήστος Κώνστας**, Δημοσιογράφος, Head of Content, ethosMEDIA και ομιλητές ο κ. **Παναγιώτης Μιχαλαρόγιαννης**, Πρόεδρος, Τ.Ε.Α. Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών και ο κ. **Κωνσταντίνος Κόλλιας**, Πρόεδρος, Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος.

Στην τοποθέτησή του ο κ. Κόλλιας ανέφερε ότι «ένα θέμα που μας αφορά όλους είναι μια επένδυση χαμηλού ρίσκου όπως είναι τα Τ.Ε.Α. Από την αρχή υπήρξαμε θερμοί υποστηρικτές του θεσμού. Η εισφορά θα πρέπει να μην θεωρείται υποχρέωση, αλλά μια επένδυση στο μέλλον, ένας καθοριστικός παράγοντας συμπλήρωσης του εισοδήματός μας. Ευτυχώς, η διαδικασία για να συμμετέχεις είναι απλή, το κόστος το προσαρμόζεις μόνος σου και μπορείς να το αναπροσαρμόσεις. Ο κάθε ασφαλισμένος έχει ένα πακέτο στη διάθεσή του που μπορεί να διαλέξει για το μέλλον του». Σχετικά με το Ταμείο του Οικονομικού Επιμελητηρίου και τη διαδρομή προς την ίδρυσή του ο κ. Κόλλιας είπε: «Το δικό μας ταμείο ιδρύθηκε το 2004 και πλέον έχει φτάσει τα 19 εκατ. ευρώ σε ενεργητικό. Είναι ένας αυτοδιοικούμενος, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα οργανισμός. Επιστρέφει αποδόσεις μαζί με τις εισφορές και υπόκειται στο αυστηρό θεσμικό πλαίσιο. Οι εισφορές επενδύονται σε Α/Κ. Ο ασφαλισμένος έχει άμεση πληροφόρηση για τον λογαριασμό του ανά πάσα στιγμή. Καταβάλλει εφάπαξ τριμηνιαία εισφορά». Ερωτηθείς για τις αποδόσεις ο κ. Κόλλιας απάντησε: «Η επενδυτική απόδοση το 2023 ήταν στο 19,5% και σωρευτικές αποδόσεις του Τ.Ε.Α. από τη σύσταση του Α/Κ το 4ο τρίμηνο του 2008 έως σήμερα έχει αγγίξει το 148%».

Σχετικά με το νέο θεσμικό πλαίσιο σχολίασε: «Έχει και αυτό τα δικά του προβλήματα και αποτρεπτικούς παράγοντες αλλά δεν είναι εντελώς απαγορευτικό για την ένταξη των ενδιαφερομένων». Από τη μεριά του, ο κ. Μιχαλαρόγιαννης εξιστόρησε: «Η εταιρεία θεσμοθέτησε ένα συνταξιοδοτικό σύστημα ήδη από το 2002-03 μέσω ομαδικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης βιώσαμε έντονο χρηματοοικονομικό άγχος. Είχαμε οχλήσεις για την ασφάλεια του χαρτοφυλακίου, τις διαχειριστήκαμε με προσωρινά μη συμβατικά μέτρα. Ζητήσαμε μετά την κρίση να μπούμε σε έναν πιο μόνιμο θεσμό με βάση 3 κριτήρια: τον κίνδυνο του αντισυμβαλλομένου, τον έλεγχο επί των αποδόσεων και τη θέληση να περάσουμε σε ένα καθαρό συνταξιοδοτικό σύστημα. Αυτό το πετύχαμε μέσω των Τ.Ε.Α., διασφαλίζοντας και τα τρία αυτά κριτήρια». Σχετικά με τις αποδόσεις, είπε ότι «μέσα σε τρία χρόνια, καθώς είμαστε ένα νέο ταμείο, φτάνουν σε πάνω από 8%».

Οι στρατηγικές Βιωσιμότητας και ο ρόλος τους

Στο πλαίσιο του 5ου Συνεδρίου Επαγγελματικής Ασφάλισης #ocin24 και συγκεκριμένα στο Panel IV με θέμα «Στρατηγικές Βιωσιμότητας, ESG, επενδύσεις και κλιματική ανθεκτικότητα», ο κ. **Φώτιος Καλαντζής**, Senior Economist, European Investment Bank (EIB), ανέφερε ότι «από την έναρξη λειτουργίας της Τράπεζας, στοχεύει σε λύσεις που θα εξυπηρετούν και θα προωθούν τους στόχους της Ε.Ε. για το περιβάλλον. 50% του χαρτοφυλακίου μας υποστηρίζει δράσεις για το κλίμα, ενώ θα υποστηρίξουμε και 1 τρισ. ευρώ πράσινες επενδύσεις. Το ESG είναι hot topic και για τους θεσμικούς επενδυτές. Μία από τις δράσεις μας είναι η διαχείριση των κινδύνων που προέρχονται από την κλιματική αλλαγή. Έχουμε δημιουργήσει ένα εσωτερικό εργαλείο διαχείρισης κινδύνου, με βάση τα διαφορετικά δεδομένα κάθε χώρας στις οποίες δραστηριοποιούμαστε. Με βάση έρευνα της τράπεζας, παρά το γεγονός ότι περισσότερες από το 50% των ελληνικών επιχειρήσεων του δείγματος δηλώνουν ότι έχουν επηρεαστεί από την κλιματική αλλαγή, λίγες επενδύουν σε πράσινες πολιτικές, περισσότερο προτιμούν να κάνουν μία ασφάλιση. Υπάρχουν πολλά περιθώρια βελτίωσης».

Ο κ. **Κωνσταντίνος Κονδάκης**, Διευθυντής Επενδύσεων, Πειραιώς Asset Management ΑΕΔΑΚ, ανέφερε ότι «εφαρμόζουμε την δική μας ESG επενδυτική πολιτική με διττή προσέγγιση. Μπορούμε να βλέπουμε ρίσκα που δεν είναι ορατά από τις κλασικές μεθόδους. Τις υψηλές αποδόσεις και υπεραποδόσεις τις εντοπίζουμε σε εταιρείες που είναι σε στάδιο μετάβασης από το prime στάδιο στο green. Κι αυτό φέρνει μεγάλο όφελος για τα επαγγελματικά ταμεία – πελάτες μας. Προχωράμε με καλούς ρυθμούς για να καλύψουμε όλο το φάσμα των αξιογράφων».

Ο κ. **Αντώνης Αντωνιάδης**, Υπεύθυνος ESG Επενδύσεων, Alpha Asset Management ΑΕΔΑΚ, αναφέρθηκε στα ESG Αμοιβαία Κεφάλαια. Όπως ανέφερε, «στην Ευρώπη έχουν συγκεντρώσει την πλειοψηφία των επενδυτών. Αν και ανοδική η τάση, το 2023 υποχώρησε σε σχέση με την

προηγούμενη χρονιά. Το 85% των assets είναι κυρίως στην Ευρώπη. Στις ΗΠΑ είναι μόνο το 12%, αν και η έννοια παραμένει σημαντική και στην Αμερική. Το σύνθετο και ρευστό νομικό πλαίσιο, σίγουρα δημιουργεί προβλήματα, αν και βρίσκεται προς την σωστή κατεύθυνση. Οι ελληνικές επιχειρήσεις βρίσκονται σε χαμηλά scores, της τάξης του 25%».

Ο κ. **Δημήτριος Μάντζαλης**, Director, Insurance Business Consulting, EY Ελλάδος, ανέφερε ότι «σημαντικό στοιχείο είναι η εγγύτητα για τον κάθε επενδυτή. Η όλη προσέγγιση πρέπει να έχει να κάνει με την στόχευση της εταιρείας, να δίνεται βαρύτητα στο ανθρώπινο δυναμικό. Οι πάροχοι ESG πρέπει να καλύπτουν ευρύ φάσμα. Είναι σημαντικό ότι τα συνταξιοδοτικά ταμεία έχουν αρχίσει να αντιμετωπίζουν την κλιματική αλλαγή με μία διαφορετική προσέγγιση. Γίνονται μεγάλες προσπάθειες να βρεθούν μεταβατικές λύσεις. Υπάρχει μεγάλος προβληματισμός για τις αντισταθμίσεις άνθρακα».

Ο κ. **Ηλίας Γεωργουλέας**, Ιδρυτής, Όμιλος Global Money Managers Ltd & Διευθύνων Σύμβουλος, Επενδυτικός Όμιλος Global Group SA, στην ομιλία του αναφέρθηκε στις καινοτόμες επενδυτικές ιδέες που αντιπροσωπεύουν τα αμοιβαία κεφάλαια της εταιρείας, τα οποία παρέχουν υψηλές αποδόσεις. Εκτενή αναφορά έκανε στις πράσινες επενδύσεις που υλοποιεί η GMM στην Ελλάδα σε υδροηλεκτρικά, με υψηλή μερισματική απόδοση. Το ενεργητικό του fund ξεπερνά σήμερα τα 30 εκατ. ευρώ. Όπως ανέφερε «επενδύουμε στο πρώτο impact investment fund στην Ελλάδα. Έχει στο επίκεντρο την βιώσιμη ανάπτυξη με μειωμένο προφίλ ρίσκου και υψηλές αποδόσεις. Η εταιρεία παρέχει την δυνατότητα δημιουργίας tailor made προϊόντων».

Ο κ. **Ευάγγελος Χαρατσής**, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος, ΒΕΤΑ ΑΧΕΠΕΥ, αναφέρθηκε στην ομιλία του στα 30 χρόνια που κλείνει η ΒΕΤΑ στην ελληνική αγορά. Η ΒΕΤΑ διαχειρίζεται σήμερα το Επαγγελματικό Ταμείο Ασφάλισης του ομίλου Τσάκου, με ιδιαίτερη επιτυχία. Σήμερα έχει 1.807 ασφαλισμένους, με απόδοση 47% από την ημέρα της δημιουργίας του. Όπως ανέφερε πέρα από τις τακτικές καταβολές, πολλά μέλη έχουν επιλέξει να επενδύουν μεγαλύτερα ποσά. Ωστόσο επεσήμανε ότι «το νέο νομοθετικό πλαίσιο έχει αρχίσει να προκαλεί πολλά προβλήματα, καθώς το μεγαλύτερο μέρος των ασφαλισμένων του συγκεκριμένου ταμείου είναι αλλοδαποί. Οπότε προκύπτουν θέματα πολλαπλής φορολόγησης. Τα θέματα αυτά έχουν οδηγήσει σε προσωρινή αναστολή των συζητήσεων που υλοποιούνταν για την ίδρυση νέων ασφαλιστικών ταμείων».

Ο κ. **Μάνος Δροσατάκης**, Διευθύνων Σύμβουλος & CIO, Iolcus Investments ΑΕΔΟΕΕ, στην ομιλία του με τίτλο «Εναλλακτικές επενδύσεις και συνταξιοδοτικά ταμεία», ανέφερε ότι οι εναλλακτικές επενδύσεις φθάνουν περί τα 30 δισ. δολάρια. Πρόκειται για όλες τις επενδύσεις που δεν ανήκουν στις παραδοσιακές επενδύσεις μετοχών και ομολόγων. Είναι κυρίως τρεις μεγάλες κατηγορίες. «Το 2023 ήταν μία θετική χρονιά για τα private equity, τα οποία δεν επηρεάστηκαν πάρα πολύ από τα επιτόκια. Αντιθέτως αρνητική ήταν η χρονιά για τα αμοιβαία στο real estate λόγω του φόβου για την αγορά ακινήτων. Στη συγκεκριμένη αγορά κυριαρχεί η

κατηγορία των γραφείων και ακολουθεί η κατηγορία των καταστημάτων». «Καλή χρονιά», όπως ανέφερε, ήταν και για τα hedge funds. «Στην Ελλάδα στα private equity κυριαρχεί ο κλάδος των τροφίμων και ποτών σε πλήρη αντίθεση με τις διεθνείς τάσεις», τόνισε ο κ. Δροσατάκης.

Ο κ. **Ιωσήφ Παπαδογιάννης**, Διευθυντής Επενδύσεων & Αντιπρόεδρος Δ.Σ., Alpha Trust, αναφέρθηκε στην ομιλία του «στην αλλαγή του θεσμικού πλαισίου, που έχει ήδη επιφέρει σημαντικές αλλαγές. Το 2023 οι επιδόσεις των Τ.Ε.Α. ήταν θετικές με υψηλές αποδόσεις. Ανάλογα με τον μετοχικό κίνδυνο που έλαβε κανείς είχε και την ανάλογη απόδοση. Επεσήμανε μάλιστα ότι παρά τις κρίσεις των τελευταίων ετών, οι αποδόσεις παραμένουν θετικές. Τα Τ.Ε.Α. στην Ελλάδα επενδύουν από 40%-50% σε μετοχές, ποσοστό που αντιπροσωπεύει τον συντηρητικό μέσο όρο Τ.Ε.Α. του εξωτερικού», είπε, μεταξύ άλλων, ο κ. Παπαδογιάννης.

Η ανάπτυξη των ΤΕΑ σε ένα διεθνές μεταβαλλόμενο περιβάλλον

Στο Panel V και τελευταίο πάνελ του Συνεδρίου με θέμα «Στρατηγικές επενδυτικής διαχείρισης επαγγελματικών ταμείων σε περιβάλλον έντονης διεθνούς μεταβλητότητας και αυξημένων αβεβαιοτήτων», ο κ. **Κρις Αίσωπος**, Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικός Διευθυντής, Alpha Trust, αναφέρθηκε στην μεταβλητότητα που πρέπει να αντιμετωπισθεί χωρίς να χαλάσει την στόχευση του ταμείου. «Αυτή τη στιγμή η εικόνα της Ελλάδας στο εξωτερικό είναι ιδιαίτερα θετική, η Ελλάδα έχει υπεραποδώσει τα προηγούμενα δύο χρόνια» είπε.

Ο κ. **Θεοφάνης Μυλωνάς**, Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος, Eurobank Asset Management ΑΕΔΑΚ, αναφέρθηκε στις τεχνικές που έχουν αναπτύξει και τους δείκτες που χρησιμοποιούν για πολλαπλές αναλύσεις και προσεγγίσεις. «Οι μέθοδοι αυτές και τα δεδομένα δίνουν μεγάλη αξία στην επαγγελματική διαχείριση, για την πιο αποτελεσματική επιλογή» τόνισε.

Ο κ. **Ηρακλής Μπαμπλέκος**, Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος, Πειραιώς Asset Management ΑΕΔΑΚ, ανέφερε ότι το γεωπολιτικό ρίσκο περισσότερο δίνει ευκαιρίες παρά προβλήματα, γιατί βρίσκουμε premiums σε καλύτερες τιμές. «Οι παράμετροι είναι θετικές αυτή τη στιγμή, έχουμε μία ευκαιρία που πρέπει να αξιοποιήσουμε για την μεγαλύτερη πρόοδο της χώρας και την επίλυση των παθογενειών» σημείωσε ο κ. Μπαμπλέκος.

Ο κ. **Παναγιώτης Αντωνόπουλος**, Αντιπρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος, Alpha Asset Management ΑΕΔΑΚ, ανέφερε ότι σε μία κρίση επηρεάζεται η δυνατότητα των ασφαλισμένων να επενδύσουν, με αποτέλεσμα να έχουμε επιπτώσεις και αλλαγές στην επενδυτική στρατηγική των ταμείων. «Η διαφοροποίηση είναι το πιο σημαντικό συστατικό στην δημιουργία ενός χαρτοφυλακίου, που προσδίδει ευελιξία και σταθερότητα» δήλωσε μεταξύ άλλων.

Ο κ. **Γεώργιος Χρυσικός**, Διευθύνων Σύμβουλος, Allianz ΑΕΔΑΚ, ανέφερε ότι όλη η δουλειά μας στηρίζεται στα δεδομένα και την ανάλυσή τους. «Η γρήγορη μετάδοση της πληροφορίας έχει εξελίξει πάρα πολύ την δουλειά μας. Πλέον η πληροφορία είναι πολύ μεγάλη και πρέπει να

γίνεται σωστή αξιολόγηση και επιλογή όσων είναι πραγματικά σημαντικά. Πρόκειται για μία πολύ σημαντική προσφορά της επαγγελματικής διαχείρισης προς τα Τ.Ε.Α.» τόνισε ο κ. Χρυσικός.

Ο κ. **Παντελής Παπαγεωργίου**, Αντιπρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος, Elikonos Capital ΑΕΔΟΕΕ, αναφέρθηκε στις δραστηριότητες της εταιρείας και στις επενδύσεις τους σε ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Όπως επεσήμανε «μέσω της εταιρείας μας τα Τ.Ε.Α. μπορούν να ακουμπήσουν - επενδύσουν στην μικρομεσαία επιχειρηματικότητα». Η λογική του private equity ταιριάζει με την μακροπρόθεσμη επενδυτική πολιτική των Ταμείων.

Τέλος, ο κ. **Αριστοτέλης Παναγιωτάκης**, Αντιπρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος, Optima asset management ΑΕΔΑΚ, αναφέρθηκε στην ραγδαία βελτίωση του οικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα, που οδήγησε στο να λάβει την επενδυτική βαθμίδα και κατ' επέκταση να προσελκύσει επενδύσεις από το εξωτερικό.

Το 5ο Συνέδριο Επαγγελματικής Ασφάλισης ολοκληρώθηκε με την εξαγωγή των συμπερασμάτων από τους κ.κ. Χρήστο Κώνστα, Head of Content της ethosMedia και Χαράλαμπο Φύτρο, Β' Αντιπρόεδρο της ΕΛ.Ε.Τ.Ε.Α.

Χορηγοί

GOLD SPONSORS

- ALLIANZ
- ALPHA ASSET MANAGEMENT ΑΕΔΑΚ
- ALPHATRUST
- AON SOLLUTIONS GREECE
- EUROBANK
- EUROBANK ASSET MANAGEMENT ΑΕΔΑΚ
- ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ
- ΠΕΙΡΑΙΩΣ ASSET MANAGEMENT ΑΕΔΑΚ

SILVER SPONSORS

- T.E.A. ACCENTURE
- ELIKONOS CAPITAL
- GLOBAL MONEY MANAGERS
- INTERAMERICAN
- INTRUM
- IOLCUS INVESTMENT
- PCS

- PRUDENTIAL INFORMATICS
- Τ.Ε.Α. ΣΩΜΑΤΟΣ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ
- TSAKOS GROUP OF COMPANIES

BRONZE SPONSORS

- ΒΕΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ
- ΕΥ
- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ
- ΕΝΩΣΗ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΩΝ
- ΟΜΙΛΟΣ ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗΣ
- PRODEA INVESTMENTS
- KPS GROUP
- Τ.Ε.Α. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
- Τ.Ε.Α. ΟΜΙΛΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

PREMIUM CORPORATE PARTICIPATIONS

- AUDIRE ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΛΟΓΙΣΤΕΣ
- CONSULTAX
- ΕΘΝΙΚΗ ASSET MANAGEMENT ΑΕΔΑΚ
- ΚΑΠΟΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
- Liberty TAXPROS
- ΜΠΑΧΑΣ, ΓΡΑΜΜΑΤΙΔΗΣ & ΣΥΝΕΤΑΙΡΟΙ
- MPI Hellas
- Prudential
- SPARK ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
- SYSTEMIC
- Τ.Ε.Α. ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ - ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΩΝ - ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ
- Τ.Ε.Α. - Ε.Ε.Κ.Ε.

CORPORATE PARTICIPATIONS

- INNEWS
- OGILVY
- Optima ASSET MANAGEMENT ΑΕΔΑΚ

- ΣΕΜΑ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ

- Του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
- Του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Του ΣΕΒ
- Της Ένωσης Θεσμικών Επενδυτών
- Του Τ.Ε.Α. Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών
- Της Ένωσης Αναλογιστών Ελλάδος
- Του Ινστιτούτου Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού
- Του Ερευνητικού Εργαστηρίου Κοινωνικής Διοίκησης Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής
- Και του Πανελληνίου Συνδέσμου Στελεχών Διαχείρισης Κινδύνων

ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ:

- Της European Association of Paritarian Institutions

MEDIA PARTNERS

- Ναυτεμπορική
- Naftemporiki.gr
- NaftemporikiTV

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

- Insurance World και insuranceworld.gr
- Banks.com.gr
- Euro2day.gr
- Mononews.gr
- Insurance Daily News
- Ασφαλιστικό Marketing
- BankingNews.gr
- The Business EVENTS CALENDAR
- ΧΡΗΜΑ
- ΧΡΗΜΑ WEEK
- Virus.com.gr

- Pharma & Health Business

5ο Συνέδριο Επαγγελματικής Ασφάλισης, 4 Απριλίου 2024, Athenaeum InterContinental

Photo Credits

©Θεόδωρος Αναγνωστόπουλος/PHOTOPRESS Θ&Α Αναγνωστόπουλοι

Για περισσότερες πληροφορίες:

Ανδρέας Μπάλτας, Group Digital Marketing Manager, ethosGROUP

τηλ.: +30 210 998 4906

e-mail: baltas.a@ethosmedia.eu